

Datum 2021-06-16
Diarienummer 0554/21

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Diarienummer U2021/0052

Göteborgs Stads yttrande över remiss från Utbildningsdepartementet - Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3)

Göteborgs Stad tillstyrker delbetänkandets förslag i sin helhet under förutsättning att finansieringsprincipen tillämpas och kommunerna kompenseras fullt ut för sina ökade kostnader.

Övergripande bedömning

Göteborgs Stad ställer sig positiv till delbetänkandets förslag som helhet och gör bedömningen att åtgärderna tillsammans utgör en helhet som både är rimliga och som kommer att bidra till att främja elevernas läsande och media- och informationskunnighet. Det är också viktigt att skolbibliotekens och folkbibliotekens olika uppdrag synliggörs så att de båda uppdragen tillsammans kan bidra till läsfrämjande i samhället.

Göteborgs Stad bedömer att utredningens beräkningar som ligger till grund för den föreslagna kompensationen inte tar hänsyn till helheten och att beräkningarna inte motsvarar de faktiska kostnaderna de föreslagna förstärkning av skolbiblioteken innebär. Det belopp som kommuner eller regioner ska erhålla som kompensation för ny statlig reglering ska fastställas i den pris- och volymnivå som gäller när förändringen träder i kraft. Göteborgs Stad konstaterar att lönekostnaderna motsvarar 2019 års nivåer samt att semestertillägg inte finns med. Det innebär att det belopp som utredningen kommit fram till är för lågt.

De ökade kostnaderna bör enligt utredningen finansieras genom regeringens kommande reformutrymme och statsbudgeten som helhet. Om förslaget inte kan finansieras inom befintliga budgetramar föreslår utredningen att medel

omfördelas från utbildningsområdets riktade statsbidrag. Enligt Göteborgs Stad är en finansiering genom omfördelning av pågående riktade statsbidrag problematisk, även om det är utifrån ett administrativt hänseende är önskvärt att de minskar till antal. Ett sådant finansieringsförslag innebär att de riktade statsbidragens förutsebarhet i praktiken blir än mer kortsiktiga än vad de är idag. För kommuner som använder statsbidragen påverkar detta möjligheterna att fullfölja utvecklingsåtgärder längre sikt, vilket skapar ryckighet och i slutändan påverkar elevernas skolgång.

En samlad bedömning är dock att den positiva effekten av att ersätta riktade statsbidrag med generella överväger då det säkrar den långsiktiga finansieringen och minskar osäkerheten som följer med riktade statsbidrag som kan förändras eller upphöra. En ytterligare fördel är minskad administration för både statliga myndigheter och kommuner.

Göteborgs Stad vill i sammanhanget påtala att det saknas samordning eller dialog mellan de pågående statliga utredningar då de ofta samtidigt föreslår finansiering genom omfördelning av samma riktade statsbidrag. I utredningen Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven (SOU 2021:11) föreslås kravet på en utökad elevhälsa finansieras genom omfördelning av det riktade statsbidraget för lärarassistenter. Samtidigt föreslår denna utredning, om det kommande reformutrymmet inte tillåter, att den utökade bemanningen i skolbiblioteken ska finansieras genom en omfördelning av statsbidraget för lärarassistenter. Utifrån detta blir det svårt för att ta ställning och bedöma de ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenserna av finansieringsförslagen på längre sikt.

Kapitel 4 - Erbjud alla elever ändamålsenliga skolbibliotek

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen i kapitlet.

Göteborgs Stad delar utredningens bedömning att det ska finnas ett skolbibliotek på skolenheter där det är möjligt och att det bidrar till att elever får en likvärdig tillgång till ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet.

Göteborgs Stad bedömer att utredningens förslag till syfte och uppdrag för skolbibliotek är relevant och kan bidra till att skapa gemensamma förväntningar på skolbibliotekets verksamhet hos alla som arbetar i skolan.

Kapitel 5 – Tydliggöra Former för samverkan om skolbiblioteksverksamhet

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen i kapitlet.

En förutsättning för kvalitativ och ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet att den integreras i skolans pedagogiska verksamhet. För att skolbiblioteket ska kunna bli en integrerad del i undervisningen krävs samarbete med

lärarna och skolans övriga personal. Göteborgs Stad ställer sig därför positiv till förslaget att det i läroplanerna tydliggörs att rektor ska ansvara för att samarbetsformer utvecklas mellan skolbibliotekarier och lärare. Att samarbetsformer utvecklas tydliggör att skolbibliotekarien är en resurs precis som övrig personal i skolan.

Kapitel 6 - Främja kompetensen inom skolbiblioteken

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen i kapitlet.

Göteborgs Stad ställer sig positiv till utredningens förslag till utbildningsinsatser för att lösa personalbehovet både på kort och lång sikt. Göteborgs Stad delar utredningens bedömning att uppdragsutbildningen kan stärka läraryrkets långsiktiga attraktivitet genom att bidra till lärares professionella utveckling.

Kapitel 7 - Samla in och utforma användbar statistik om skolbibliotek

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen i kapitlet.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade representanterna från S som yttrande en skrivelse från den 14 juni 2021 (bilaga A).

Göteborg den 16 juni 2021
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yttrande angående – Remiss från Utbildningsdepartementet – Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3)

Socialdemokraterna ser mycket positivt på betänkandet om skolbibliotek och ett förstärkt fokus på skolbibliotekens läsfrämjande roll i skolan. Det är dags att skolbiblioteken integreras mer i undervisningen och det är därför bra med krav på skolbiblioteksplaner och skolbibliotekssamordnare.

Göteborgs Stad har som huvudman för den kommunala skolan redan ett utvecklat arbete och en plan för skolbiblioteken. Konsekvenserna av förslagen kommer i praktiken främst ställa höjda krav på enskilda huvudmän att erbjuda sina elever en bättre tillgång till skolbibliotek.

Det är hög tid att villkoren för kommunala och fristående skolor blir mer rättvisa och att inte friskolor åker snålskjuts på kommunala bibliotek. Förslagen i betänkandet leder helt rätt - i riktning mot ökad jämlikhet och bättre möjligheter för alla barn till en god språkutveckling och läsglädje.